

Stimate cititor

Raportul anual pe anul 2002 are o importanță aparte pentru Fundația Civitas, deoarece apariția lui coincide cu aniversarea a 10 ani de activitate, într-un mediu socio-economic în care procesele de tranziție nu au fost tocmai propice pentru dezvoltarea sectorului neguvernamental nonprofit.

Făcând o evaluare a celor zece ani, credem că este necesară formularea unor concluzii privind rezultatele și realizările Fundației.

Conformarea la obiectivele inițiale, la misiunea fundației – În primul rând vom încerca să apreciem în ce măsură am reușit să realizăm obiectivele propuse la înființare, în 1992. Pe scurt, misiunea Fundației Civitas ar consta în stimularea dezvoltării locale și regionale, prin creșterea capacității administrației publice locale și prin stimularea implicării cetățenilor în luarea deciziilor și administrarea comunităților locale. Prin prisma rezultatelor obținute în cei 10 ani, putem afirma că organizația a reușit să rămână fidelă acestor obiective. Deși am derulat programe și proiecte care nu au vizat administrațiile publice locale, Fundația Civitas este cunoscută acum ca o organizație care asistă instituțiile sau organizațiile implicate în procesele privind dezvoltarea locală și regională.

Profesionalism – Prin delimitarea mai exactă a obiectivelor profesionale, cu ajutorul unui corp de consultanți externi experimentați și bazându-ne pe parteneriate strategice, am reușit ridicarea nivelului calitativ al serviciilor oferite de Fundație. La nivel național, prestațiile Fundației pot fi considerate ca fiind bune, iar la nivel internațional ca fiind satisfăcătoare.

Dezvoltare instituțională – O preocupare constantă a acestor 10 ani a fost aceea a modernizării propriei infrastructuri, pentru asigurarea condițiilor necesare unei desfășurări optime a activităților. În ultimii doi ani am reorganizat sistemul administrativ și de management al Fundației. Cea mai importantă consecință a dezvoltării instituționale este creșterea dinamismului și a capacității de adaptare a Fundației la provocările și schimbările din societatea românească și, în sens larg, la nivel european.

Relații internaționale / experiență în management de proiecte internaționale - Putem afirma cu încredere că avem una dintre cele mai extinse și variate sisteme de relații internaționale din sfera non-profit din România. Anul 2002 a fost marcat de unul dintre cele mai importante proiecte internaționale derulate de Civitas în ultimii ani, derulat în 8 țări din Europa de Sud-Est. Experiența acumulată de-a lungul implementării acestui proiect, ne-a ajutat în dezvoltarea unei capacități de management în regiunea de Sud-Est a Europei, pe care ne bazăm în strategia noastră de extindere la nivel regional, în spațiul Sud-Est European.

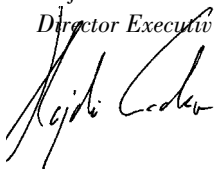
Anul 2002 a reprezentat anul stabilității și al inovațiilor pentru Civitas:

- am reușit să realizăm stabilizarea și punerea pe baze și principii noi a sistemului de management al organizației după o perioadă de profunde transformări în anii 1999-2001,
- am definit principalele direcții strategice care vor servi ca bază pentru derularea programelor pe termen mediu.

Informații suplimentare despre cele menționate mai sus veți găsi în prezentul raport. Interesul dumneavoastră ne onorează și vă mulțumim!

Cu stimă,

Hajdó Csaba
Director Executiv

Zece ani

în slujba societății civile și a autorităților publice locale

Încercarea de a prefața această prezentare de ansamblu a activității noastre din 2002, din perspectiva unui istoric de zece ani mă invită (sau mă obligă chiar) să formulez întrebarea: este perioada scursă prea lungă sau prea scurtă pentru întocmirea unui bilanț?

Dacă mă gândesc la faptul că în Europa de Est, marcată de stadiul tranziției, găsim puține organizații civile care au avut o activitate neîntreruptă timp de zece ani, mă cuprinde (ca și pe echipa care lucrează în cadrul Fundației Civitas) un sentiment de mândrie și o bucurie care mi se pare naturală. Dar aceste simțăminte se amestecă și cu o oarecare tristețe. Perioada care a trecut de la căderea regimurilor totalitare nu a fost se pare suficientă pentru formarea unei societăți civile puternice în regiune, iar aceasta se va lăsa așteptată încă un timp și în România. Avântul de început a fost urmat de o stagnare de câțiva ani. Resursele limitate necesare pentru consolidarea instituțională a sectorului neguvernamental non-profit și a comportamentului civic menit să sprijine inițiativele apărute au adus o mare parte din fundațiile și asociațiile înființate într-o situație vulnerabilă, provocând ulterior chiar desființarea acestora. Acumularea de forță din sfera politică și dorința acesteia de a-și exercita influența asupra tuturor sectoarelor de activitate a determinat o atitudine pasivă față de problemele comunității. Un aspect trist al supraviețuirii este faptul că resursele organizațiilor civile care funcționează și astăzi provin în proporție covârșitoare din programe de finanțare externe. Situația descrisă, care poate fi o caracteristică a lumii noastre puternic marcate de fenomenele globalizării, dar care este fără îndoială o realitate specific est-europeană, a obligat organizațiile societății civile să devină adevărați artiști în tehnica găsirii echilibrului între dependența de resurse și necesitățile reale.

Cum să interpretăm oare această stare de fapt: ca pe o consecință a decalajului temporal care ne afectează sau ca pe un mesaj ce prefigurează viitorul? Zece ani sunt probabil prea puțini pentru a da un răspuns definitiv și liniștitor.

Rememorând istoria Fundației Civitas ne aducem aminte de eforturile însuflețite ale primilor ani, de primele manifestări în cadrul cărora o mână de oameni au organizat seminarii de specialitate pentru angajații din administrația publică locală. Startul a fost unul reușit, fiind înființate două birouri regionale la Cluj și la Odorheiu Secuiesc.

Devotamentul față de două dintre principalele valori ale Fundației Civitas, caracterul deschis și asumarea valorilor civice, s-a manifestat încă de la început.

Parteneriatul cu Facultatea de Științe Politice și Administrative a Universității Babeș-Bolyai s-a format destul de repede și funcționează și acum. Publicațiile semnate împreună cu partenerii noștri, conferințele și seminariile comune reprezintă momente importante ale dezvoltării noastre profesionale. Sfera noastră de cooperare s-a lărgit în mod continuu. Prin urmare, în ultimii ani am reușit să derulăm programe comune cu parteneri din Europa Centrală și de Sud Est și spațiul Uniunii Europene.

Stagnarea a însemnat în cazul nostru o perioadă de aproape un an și jumătate în care ne-am limitat activitatea la asigurarea supraviețuirii, la rezolvarea problemelor cotidiene cu care se confrunta Fundația. Schimbarea de strategie și asumarea profesionalismului ca valoare organizațională fundamentală au constituit calea de ieșire din impas.

O trăsătură permanentă a activității noastre a fost inovația, prin aceasta înțelegând, în cazul de față, introducerea a numeroase soluții care nu au fost aplicate anterior în sfera organizațiilor non-profit. Ca exemple se pot enumera organizarea unei rețele de experți și de persoane de contact sau colaborarea fructuoasă cu un număr foarte mare de colaboratori externi. Prin recurgerea la tehnici de organizare bazate

pe rețele (networking) și tentativa ulterioară de a funcționa ca o instituție virtuală, ne-am asumat un rol de pionierat în managementul organizațiilor din sfera civilă.

În plus, am jucat și un rol de catalizator în dezvoltarea societății civile la nivel local, ceea ce a însemnat o susținută activitate de consiliere profesională, de asistență în înființarea de asociații și în elaborarea proiectelor de finanțare. Mai târziu „concretența” pe care am moșit-o noi înșine ne-a devenit parteneră în diferite consorții ce derulează programe complexe, multianuale.

Filosofia noastră de cooperare se bazează pe ideea autogovernării civice. Aceasta este totodată și sursa competenței de bază a Fundației Civitas: generarea și managementul proiectelor bazate pe cooperarea eficientă dintre autoritățile publice locale și organizațiile sferei civile.

O evoluție recentă în sfera civilă este separarea organizațiilor de interes local (grass roots level) și a celor care îndeplinesc funcțiile de consultanță și de management profesional al resurselor. Fundația noastră și-a dat seama de posibilitățile și de provocarea pe care o reprezintă această tendință de dezvoltare. În consecință, a început să se dezvolte conform unui model de organizație de management și servicii profesionale.

Ori, de aici începe viitorul. Zece ani nu sunt suficienți pentru a face un bilanț, dar pot fi de ajuns pentru fundamentarea viitorului.

Raportul prezintă numeroase proiecte și programe de colaborare, care nu ar fi fost posibile fără partenerii și sponsorii noștri. În acest context, Raportul Anual de față se dorește a fi și o modalitate de a exprima mulțumirile noastre.

Acele persoane care ne-au fost colaboratori de-a lungul acestor zece ani au dat viață Fundației Civitas. Sute de persoane înzestrate cu putere creatoare, devotate ideii de autogovernare civică și-au împărtășit soarta pentru un timp mai scurt sau mai îndelungat în cadrul fundației noastre. Răsplata lor a fost succesul, învățămintele trase și experiența dobândită. Lor le mulțumim prin menționarea eforturilor pe care le-au depus. Se cuvine totuși să nominalizăm trei dintre aceste persoane: András Péter, Orbán Árpád și Hajdó Csaba au fost cei care au asigurat managementul organizației. Viața lor s-a identificat ani de-a rândul cu cea a fundației. Le mulțumesc pentru devotamentul și spiritul de responsabilitate cu care s-au achitat de sarcina lor.

Kolumbán Gábor
președintele Corpului de Curatori

Misiune

Fundația Civitas pentru Societatea Civilă urmărește să stimuleze dezvoltarea locală și regională. Prin dezvoltare înțelegem procesul prin care membrii unei comunități își sporesc capacitățile personale și instituționale de a mobiliza și administra resurse în vederea obținerii de îmbunătățiri durabile și just distribuite ale calității vieții, îmbunătățiri care să corespundă cu propriile aspirații.

Motivație

Fundația Civitas pentru Societatea Civilă a fost fondată în octombrie 1992. Principalele rațiuni pentru înființarea sa au fost nevoia de a spori capacitatea administrației publice și de a stimula implicarea cetățenilor în luarea deciziilor și în guvernarea locală, implicând protecția drepturilor omului, educație civică și protecția mediului înconjurător.

Cum înțelegem să ne îndeplinim misiunea?

Pentru a ne îndeplini misiunea, Civitas a stabilit următoarele obiective:

- dezvoltarea și implementarea de programe de dezvoltare locală și regională;
- dezvoltarea relațiilor dintre administrația publică și populație, sprijinirea inițiativelor de dezvoltare locală;
- organizarea de consultanță de specialitate în diferite domenii pentru administrațiile publice locale;
- organizarea de cursuri de instruire pentru funcționarii publici, aleși sau numiți;
- sprijinirea înființării și funcționării de organizații neguvernamentale;
- acordarea de sprijin în formarea și dezvoltarea relațiilor dintre autoritățile administrației publice și populație, în vederea rezolvării problemelor de interes local;
- sprijinirea organizațiilor înființate în urma inițiativelor cetățenești;
- editarea și publicarea de cărți, broșuri și materiale de specialitate în domeniile de activitate mai sus menționate.

Structura organizației este alcătuită din două birouri localizate în regiunile de nord-vest și centru ale României, în Cluj-Napoca și în Odorheiu Secuiesc.

10
ani de
CIVITAS

Fundația Civitas pentru
Societatea Civilă urmărește
să stimuleze dezvoltarea locală
și regională.

Proiectele derulate în anul 2002

În cursul anului 2002 au fost derulate proiecte ce pot fi împărțite în două mari categorii:

- proiecte de cercetare,
- proiecte pilot.

În prima categorie de proiecte putem enumera proiectul de cercetare intitulat *Dezvoltare regională*, finanțat de Fundația pentru Societatea Deschisă și proiectul *Investigarea statusului tinerilor din Sud-Estul Europei și a atitudinilor lor față de procesul de integrare europeană* finanțat de Citizens' Pact for South Eastern Europe. În ceea ce privește proiectele pilot de succes derulate de organizația noastră, putem enumera *Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local* și *Biroul de consiliere pentru cetățenii din Odorheiu Secuiesc* finanțate prin programul PHARE al Uniunii Europene.

În cursul anului 2002, în cadrul celor două birouri ale Fundației Civitas au fost elaborate 33 de proiecte supuse finanțării. Domeniile în care au fost elaborate sunt: administrație publică, dezvoltare comunitară, social și interetnic. Din aceste proiecte au fost aprobate și finanțate în total 8 proiecte. Prin urmare, la nivelul anului 2002 rata de succes a propunerilor de finanțare elaborate în cadrul Fundației Civitas a fost de 24,24%.

În cadrul celor două birouri Civitas, din Cluj și Odorhei, în anul 2002 au fost derulate 6 proiecte. Tematica acestor proiecte acoperă domeniile: administrația publică, dezvoltarea regională, domeniul social și tineret. În cele ce urmează vom trece la o scurtă prezentare a proiectelor derulate în ordinea implementării acestora.

Rata de succes
a propunerilor de
finanțare elaborate în
cadrul Fundației Civitas
a fost de 24,24%.

Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local

Obiective generale și specifice: Obiectivul major al proiectului a fost elaborarea unor modele de politici de mediu care să poată fi utilizate ca instrumente de lucru de către administrațiile publice locale. Obiectivele specifice ale proiectului au constat în: pregătirea reprezentanților administrațiilor publice locale în vederea identificării, abordării și monitorizării problemelor de mediu; îmbunătățirea cunoștințelor grupului țintă despre aquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului; sensibilizarea reprezentanților administrației publice locale și ai ONG/ONP-urilor în legătură cu rolul pe care-l pot avea în elaborarea și implementarea unor politici de mediu la nivel local.

Grup țintă: Grupul țintă al proiectului a fost constituit din reprezentanții administrațiilor publice locale și ai organizațiilor neguvernamentale din câte 5 localități (comune sau orașe cu o populație de până la 30 de mii de locuitori) din 4 județe: Alba, Cluj, Covasna și Harghita.

Activitățile principale și rezultatele obținute: Activitățile realizate în vederea implementării proiectului pot fi grupate în următoarele categorii sau tipuri: activități cu caracter informativ și activități cu caracter formativ. În urma realizării activităților propuse în proiect, au fost obținute următoarele rezultate:

1. 4 broșuri Infociv, tipărite în 1000 de exemplare, distribuite reprezentanților administrațiilor publice locale, respectiv ai organizațiilor civile din 10 județe din Transilvania.
2. Ghidul teoretic și practic intitulat - „Elaborarea strategiilor de dezvoltare durabilă la nivel local.” (1000 de exemplare). Ghidul se vrea a fi un îndrumar teoretic, metodologic și practic în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel local, adresându-se autorităților administrației publice dar și altor instituții și autorități publice, reprezentanților domeniului de afaceri, precum și cetățenilor.
3. 8 modele de strategii locale de mediu concepute ca instrumente de lucru pentru autoritățile administrației publice locale. Aceste materiale sunt rezultatul unui program de lucru comun la care au participat reprezentanții comunităților selectate și reprezentanții Fundației Civitas, urmărindu-se permanent implicarea factorilor locali în toate fazele activității de elaborare. După dezbateră și aprobarea lor, aceste strategii vor deveni operaționale și vor fi incluse în planul de dezvoltare locală.
4. Studiul de caz – Roșia Montană. Acest studiu a fost realizat în completarea obiectivelor propuse în cadrul proiectului. Studiul are ca scop evidențierea nevoii de analiză aprofundată și imparțială a unui astfel de caz de proiect de dezvoltare, complex și controversat. Principala utilitate a materialului elaborat este aceea că alături într-un singur document aspecte pro și contra, fără să ia partea nici unei tabere, invitând astfel la o dezbateră fără idei preconcepute și fără decizii luate dinainte.

Obiectiv principal urmărit și realizat: elaborarea unor modele de politici de mediu care să poată fi utilizate în practica curentă de către administrațiile publice locale.

Perioada implementării proiectului: 20 februarie 2002 – 20 decembrie 2002.

Parteneri de specialitate:

- Fundația pentru Parteneriat – Miercurea-Ciuc;
- Asociația Română a Ziaristilor de Mediu – Revista Perspective – București.

Colaboratori:

- Universitatea Tehnică – Centrul de Eco-Management – Cluj-Napoca;
- Consiliile județene și locale, respectiv Inspectoratele pentru Protecția Mediului din județele care alcătuiesc grupul țintă.

Finanțarea proiectului:

Finanțatorul principal al acestui proiect a fost Uniunea Europeană prin Programul Access 1999. O altă parte a finanțării proiectului a fost asigurată din fonduri acordate de Fundația Új Kézfogás din Budapesta și din fondurile proprii ale Fundației Civitas.

Coordonatorul proiectului: Ana Dâmbu.

Youth Issues and Challenges

*Investigarea statusului tinerilor din Sud-Estul Europei
și a atitudinilor acestora față de procesul de integrare europeană*

Obiectivele generale

Scopul general al acestui proiect de cercetare a fost crearea unei baze de date referitoare la problemele cu care se confruntă tinerii din sud-estul Europei.

Obiective specifice:

- Cercetarea și analiza problemelor cu care se confruntă tinerii din Europa de Sud-Est;
- Utilizarea de metode cantitative și calitative statistice pentru culegerea de date în cadrul determinării problemelor semnificative ale tinerilor și propunerea de soluții pentru rezolvarea acestora.

Grupul țintă

Grupul țintă al acestui proiect a fost format din tineri între 18 și 30 ani din țările din Europa de Sud-Est, anume din Albania, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria, Croația, Macedonia, Muntenegru, Serbia și România.

Descrierea proiectului:

Activitatea de cercetare a cuprins trei etape: pregătirea cercetării, culegerea și centralizarea datelor, elaborarea și publicarea raportului de cercetare.

În cadrul acestui proiect de cercetare au fost folosite două metode pentru culegerea datelor. O primă abordare a fost una de tip cantitativ. Pentru culegerea datelor a fost elaborat și aplicat un chestionar comun pentru toate țările. Această abordare presupune o scanare de tip statistic a problemelor cu care se confruntă tinerii din spațiul sud-est european. Chestionarul folosit a fost tradus în limbile din țările partenere, pentru a facilita aplicarea sa. Bazele de date cu informațiile obținute au fost trimise la organizația coordonatoare, pentru prelucrare, analiză și elaborarea raportului de cercetare.

În cadrul celei de-a doua abordări, în faza de culegere a datelor, au fost utilizate metode de cercetare de tip calitativ. Acest lucru a implicat realizarea unor „interviuri de grup“ cu tineri din țările incluse în eșantion. În cadrul interviurilor de tip „focus grup“ obiectivul principal a fost acela de a identifica valorile, motivațiile și atitudinea tinerilor cu statut social diferit. Pentru aceasta au fost formate 6 astfel de „focus grupuri“ în fiecare țară, fiecare cu câte 5–8 participanți.

Partenerii noștri în
cadrul proiectului au fost din:
Albania, Bulgaria, Croația,
Bosnia-Herțegovina, Macedonia,
Muntenegru, Serbia.

Perioada de implementare: noiembrie 2001 - noiembrie 2002.

Parteneri:

- Young Intellectuals, Hope (IRSH), Albania
- UNO – Bosnia-Herzegovina
- Helsinki Citizens' Assembly (hCa) Tuzla – Bosnia Herzegovina
- Society and Information Foundation – Bulgaria
- Europa House Slavonski Brod – Croatia
- Embassy for Peace – FYR of Macedonia
- Association for Democratic Prosperity (ADP-ZID) – Yugoslavia, Muntenegru
- Children's Creative Centre Oasis – Yugoslavia, Muntenegru
- Libergraf – Yugoslavia, Serbia

Finanțatori:

- Citizens' Pact for South Eastern Europe
- Fonduri proprii

Rezultatele proiectului:

Principalele rezultate ale cercetării au luat forma unui raport de cercetare, publicat sub formă de carte în 900 de exemplare, 800 CD-uri și se află de asemenea pe pagina web a proiectului: www.civitas.ro/YRP/index.html.

Coordonator de proiect: Ioan Hosu.

Biroul de Consiliere pentru Cetățeni din Municipiul Odorheiu Secuiesc (BCC)

Scopul proiectului a fost realizarea unui parteneriat durabil între Fundația Civitas și autoritățile locale din Municipiul Odorheiu Secuiesc în domeniul furnizării de servicii de consiliere și informare pentru cetățeni.

Obiectivul imediat al proiectului este crearea unui Birou de Consiliere pentru Cetățeni (BCC) pentru ajutarea, sprijinirea cetățenilor prin consiliere și printr-o bună informare și participarea la crearea rețelei de birouri de consiliere pentru cetățeni, organizată la nivel național.

Grupul țintă al proiectului este format din cetățenii municipiului Odorheiu Secuiesc (40.000 locuitori). În cadrul acestui grup am identificat câteva segmente cu nevoi speciale, cum ar fi: tinerii, șomerii, pensionarii, persoane cu handicap, persoane cu venituri mici, cei rămași în afara oricărei evidențe, minorități, persoane cu probleme sociale.

Activități principale: înființarea BCC (angajarea de personal competent, echiparea biroului, documentare), activități de informare și consiliere permanentă a BCC în domeniile identificate, activități promoționale, evaluări periodice. Ne-am propus oferirea unor servicii de consiliere în următoarele domenii: asigurări sociale și de sănătate, relații de muncă, discriminare, protecția consumatorului, fiscalitate, spațiu locativ, legislație și consultanță juridică, utilități publice sau alte subiecte legate de nevoile locale. Biroul este deschis pentru public 6 ore pe zi, 6 zile din săptămână și acordă informații și asistență celor interesați.

Împreună cu Primăria Municipiului în cadrul acestui proiect au fost executate două tipuri de activități:

- informare, consultanță în domeniile identificate de noi.
- asistență în rezolvarea problemelor cetățenilor legate de serviciile primăriei.

Durata proiectului: 14 luni

Partener: Primăria Odorheiu Secuiesc.

Finanțatori: U.E. prin programul Phare, Primăria Odorhei.

Coordonator de proiect: Mihály István.

Obiectivul proiectului:
crearea Biroului de Consiliere pentru Cetățeni –
cu rolul de a sprijini cetățenii prin consiliere și printr-o mai bună informare.

Proiect de cercetare "Dezvoltare regională"

Scopul: Analiza factorilor importanți în procesul de integrare a României în Uniunea Europeană din perspectiva dezvoltării regionale.

Scopul proiectului: realizarea unei analize calitative privind factorii importanți în procesul de integrare a României în Uniunea Europeană din perspectiva dezvoltării regionale.

Descrierea cercetării: Pentru această cercetare am adoptat o abordare multidimensională, și anume: instituțională, economică și politică. Punctul de plecare al cercetării a fost reprezentat de Carta Verde a Dezvoltării regionale din România.

Datele necesare pentru elaborarea studiului au fost obținute utilizând două tipuri de metode:

1. analiza de document: au fost selectate și analizate documente, decizii, hotărâri relevante privind rolul și locul instituțiilor ce susțin dezvoltarea regională în cadrul proceselor de integrare europeană. De asemenea, au fost studiate documente care surprind schimbările determinate de apariția și funcționarea agențiilor de dezvoltare regională, precum și raporturile lor cu administrația locală și centrală.
2. abordare de tip calitativ: s-au realizat interviuri individuale sau de grup, structurate sau semi-structurate care au furnizat date privind rolul și funcționarea instituțiilor care susțin procesele de dezvoltare regională.

Participanții la interviurile individuale sau de grup au fost:

- persoane din conducerea agențiilor de dezvoltare;
- persoane care fac parte din consiliile de dezvoltare regională;
- persoane din consilii locale sau județene care au colaborat cu agențiile de dezvoltare regională;
- beneficiari ai unor proiecte finanțate de către agenții de dezvoltare.

Durata proiectului: 15.04.2002 – 25.10.2002.

Finanțator: Fundația pentru Societatea Deschisă și Uniunea Europeană prin programul Phare

Coordonator proiect: Balogh Márton.

Promovarea liderilor comunității rrome

Scopurile proiectului: promovarea de lideri în comunitatea de rromi, dezvoltarea colaborării liderilor cu administrația locală

Grupul țintă a fost reprezentat de către o comunitate de rromi, compusă din aproximativ 650 persoane, care locuiesc la marginea municipiului Odorheiu Secuiesc, în condiții mizerabile, cu un nivel de trai foarte scăzut, în familii cu mulți copii. Problemele majore ale acestui grup sunt analfabetismul și abandonul copiilor. Grupul țintă nu numai că nu are reprezentant la nivelul administrației locale, dar nu are nici lider (formal sau informal) care să-i reprezinte interesele.

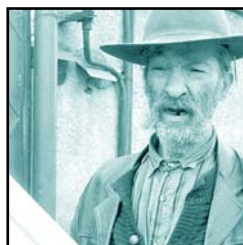
Activități: Au fost organizate seminarii și forumuri cu participarea unor experți în domeniile vizate, cu scopul ameliorării relațiilor dintre populația rromă și cea majoritară, îmbunătățirii colaborării dintre populația rromă pe de o parte și administrația locală, organele poliției, instituțiile sanitare și ONG-urile din localitate, pe de altă parte. Alte subiecte abordate la seminarii au fost: igiena corporală și mentală, planificarea familială, protecția mamei și a copilului.

Perioada de desfășurare: iunie – septembrie 2002

Finanțator:

Banca Mondială

Coordonator proiect: Fülpesi Gyula.

Proiecte și programe 2003

Programe identificate ca priorități:

- Facilitatorul comunitar;
- Sistem de educație la distanță pentru administrația publică (SEDAP);
- Centrul de dezvoltare regională;
- Centrul de politici publice;
- Centrul de resurse pentru ONG-uri

În domeniul proiectelor ne propunem pentru anul 2003 să continuăm eforturile de grupare a unor proiecte în programe. Astfel, vom avea în vedere atât dezvoltarea proiectelor pilot derulate până acum, cât și continuarea programelor de cercetare pentru a identifica necesitățile care apar în rândul beneficiarilor activităților noastre. În urma proiectelor derulate în ultimii ani au fost dezvoltate cinci programe permanente. Aceste programe sunt :

- Facilitator comunitar
- Sistem de educație la distanță pentru administrația publică (SEDAP)
- Centrul de dezvoltare regională
- Centrul pentru politici publice
- Centrul de resurse pentru ONG

O altă categorie de programe constă în proiectele punctuale pe care le vom desfășura în domeniile de activitate ale organizației noastre, în funcție de necesitățile observate la nivelul grupului țintă. Această categorie de inițiative ale Fundației Civitas va implica două tipuri de activități:

1. proiecte în care organizația noastră este aplicant principal și aici ne gândim la proiecte pilot derulate de noi
2. proiecte inițiate și derulate de alte organizații în parteneriat cu Fundația Civitas

Ulterior aceste proiecte pilot, în cazul în care își dovedesc utilitatea și necesitatea, pot fi dezvoltate în programe permanente.

Atât în cazul programelor cât și a proiectelor punctuale principiile de bază sunt: parteneriatul, eficiența, utilitatea și profesionalismul.

Publicații

Reviste periodice de informare, cu materiale și articole din domeniul dezvoltării regionale și locale.

Infociv

ISSN 1582-9677

Raport de cercetare
Youth Issues and Challenges
Ed. Ioan HOSU

ISBN 973-0-2831-1

Elaborarea strategiilor de dezvoltare durabilă la nivel local
Mirela MIREȘAN (ed. coord.), Ioan HOSU, Alexandru SĂVULESCU

ISBN 973-0-02901-6

Fapte și cifre

În cursul anului 2002 Fundația Civitas a furnizat două tipuri de servicii: de consultanță și de training. Aceste servicii fiind parte integrantă a proiectelor derulate în această perioadă .

**În total în anul 2002 au avut loc
21 de zile de seminarii
și 162 de zile de consultanță
organizate de Fundația Civitas.**

În cadrul seminariilor organizate de Fundația Civitas au fost abordate următoarele domenii și tematici:

- Prevederile aquis-ului comunitar și ale legislației românești privind protecția mediului;
- Modalități de prevenire a poluării în comunitățile locale;
- Modalități de utilizare a sistemelor de management de mediu în comunitățile locale;
- Încurajarea participării publice în identificarea și rezolvarea problemelor de mediu;
- Dezvoltare comunitară și locală;
- Oportunități oferite de colaborarea regională;
- Transparența instituțiilor publice locale;
- Cadrul juridic al funcționării instituțiilor publice locale;
- Cadrul legal și practici privind folosirea limbilor minorităților în administrația publică locală;
- Relații cu publicul;
- Multi/Bilingvism: Avantaje. Comunitățile multietnice într-o nouă perspectivă;
- Analiza și îmbunătățirea activității funcționarilor publici în management și dezvoltare;
- Conceperea unui proiect și a planului de acțiune aferent necesare implementării strategiilor de comunicare și a instrumentelor specifice cu care operează un departament de relații cu publicul;
- Strategii de comunicare, elaborarea planurilor de acțiune PR.

**Cele 21 de zile de seminarii au însemnat
168 de ore de training.
Seminariile au fost susținute
de un grup de 11 specialiști.**

În cadrul componentei de consultanță, în decursul anului 2002, au fost oferite beneficiarilor noștri servicii structurate în patru module ce constau în:

- elaborarea strategiilor locale,
- elaborare de proiecte propuse spre finanțare,
- elaborare de politici locale de mediu,
- elaborare de strategii de PR pentru administrații locale.

Aceste servicii de consultanță în cifre:

- Strategii de dezvoltare locale = volum de muncă 30 de zile = aprox. 180 de ore.
- Cereri de finanțare = volum de muncă 40 zile = aprox. 240 de ore.
- Politici locale de mediu = volum de muncă 80 de zile = aprox. 570 de ore.
- Strategii PR = volum de muncă 12 zile = aprox. 96 de ore.

Specialiștii - garantul calității serviciilor

Pentru a realiza aceste activități am folosit un număr de 25 de specialiști, colaboratori ai organizației noastre.

- Domeniile de specializare: administrație publică, drept, inginerie, științe economice, protecția mediului;
- Proveniența: colaboratorii noștri provin atât din medii universitare, nelipsind însă numeroși practicieni din administrația locală sau lideri ai unor organizații non-profit.

Durata totală a activităților de consultanță
este de **162 de zile**,
acestea însumând **1086 de ore**.

Finanțatori

Pe această cale dorim să mulțumim organizațiilor și instituțiilor care în cursul anului 2002 au sprijinit financiar programele Fundației Civitas. Ne exprimăm speranța că din punctul de vedere al calității și eficienței, programele noastre au reușit să se ridice la standardele și așteptările finanțatorilor noștri.

Programul Phare al Uniunii Europene

Fundația pentru o Societate Deschisă, România

Fundația "Új Kézfogás", Ungaria

Citizens' Pact for South Eastern Europe

évesjelentés | annual report | raport anual 19

 Carpathian Foundation
Hungary • Poland • Romania • Slovakia • Ukraine

 United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Banca Mondială

Organizații și instituții partenere

Parteneriatele, fie ele strategice sau operaționale, constituie un element de bază în activitatea Fundației Civitas. Nici un proiect, nici o activitate nu a fost și nu este concepută fără a avea la bază relații de parteneriat bine fundamentate, iar de cele mai multe ori aceste parteneriate continuă și după finalizarea proiectelor.

În ultimii ani parteneriatele durabile au avut un efect important asupra creșterii calității și cantității activităților derulate de Civitas.

Partenerii noștri principali în 2002 - ca și în toți cei zece ani parcurși de la înființare – au fost consiliile locale și județene din Transilvania, instituții care de fapt reprezintă marea parte a grupului nostru țintă. Ar fi greu să enumerăm toate instituțiile administrației publice locale cu care am colaborat în 2002, dar le mulțumim încă o dată pentru deschiderea și pentru sprijinul acordat în cadrul activităților desfășurate împreună.

În 2002 am cooperat cu:

- 10 consilii județene
- 54 de primării

Instituții și organizații partenere în 2002:

- Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Politice și Administrative, Departamentul de Administrație Publică – Cluj-Napoca
- Academia Maghiară de Științe – Centrul de Studii Regionale – Pécs, Ungaria
- Centrul de Asistență Rurală – Timișoara
- Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală - Cluj-Napoca
- Centrul de Resurse CREST – Satu Mare
- Uniunea Studențească Maghiară din Cluj
- Fundația Diaspora – Timișoara
- Centrul de Voluntariat Pro Vobis – Cluj-Napoca
- Centrul Regional de Resurse pentru ONG-uri – Cluj-Napoca
- Fundația pentru Parteneriat – Miercurea-Ciuc
- Asociația Română a Ziaristilor de Mediu – Revista Perspective – București
- Universitatea Tehnică - Centrul de Eco-Management – Cluj-Napoca
- Bosphorus International Network – Bonn, Istanbul, Thessaloniki, Sofia, Cluj-Napoca, Sarajevo
- Parteneriatul pentru Dezvoltare Comunitară – Cluj-Napoca
- RuralNet – rețea de organizații active în domeniul dezvoltării rurale
- Citizens' Pact for South Eastern Europe – Novi Sad, Serbia
- Falling Apples Inc. – Brussels, Belgia
- Young Intellectuals, Hope (IRSH), Tirana, Albania
- UNO – Bosnia-Herzegovina
- Helsinki Citizens' Assembly (hCa) Tuzla – Bosnia-Herzegovina
- Society and Information Foundation – Sofia, Bulgaria
- Europa House Slavonski Brod – Zagreb, Croația
- Embassy for Peace – FYR of Macedonia
- Association for Democratic Prosperity (ADP-ZID) – Podgorica, Muntenegru

- Children's Creative Centre Oasis – Podgorica, Muntenegru
- Libergraf – Uzice, Serbia

Este important de menționat că am avut un proiect al cărui obiectiv a fost construirea unor relații de parteneriate strategice cu rețele internaționale de NGO-uri, îndeosebi cu Rețeaua Internațională BOSPORUS (BOSPORUS International Network). Proiectul a constat în participarea la programele derulate de parteneri și în organizarea de workshopuri comune. Finanțarea a fost asigurată prin programul PHARE ACCES – Participarea la Rețele Europene.

CIVITAS este membru și are relații strategice cu următoarele rețele naționale sau internaționale:

- BOSPORUS International Network,
- Citizens' Pact for South Eastern Europe,
- RuralNet – rețea de organizații active în domeniul dezvoltării rurale.

Realizări majore - anul 2002

Dezvoltare instituțională în 2002

Dezvoltarea instituțională este o preocupare constantă pentru noi și are scopul de a crește dinamismul și capacitatea de adaptare a Fundației la provocările și schimbările din societate.

În această privință, în anul 2002 am avut următoarele realizări:

- Am format peste 50 de noi parteneriate strategice cu consiliile județene și locale, cu organizații și instituții din țară și din străinătate. Membrii consiliului de conducere al fundației au efectuat vizite în mai multe țări ale Uniunii Europene și în Statele Unite ale Americii, pentru a stabili noi legături sau parteneriate strategice;
- Am dezvoltat un sistem de management de proiecte în regiunea Sud-Est Europeană, pe care ne bazăm în strategia noastră de extindere în acest spațiu. Acest sistem include: Bulgaria, Albania, Macedonia, Serbia, Montenegro, Croația, Bosnia-Herțegovina, Grecia, Turcia și desigur România;
- În vederea susținerii din punct de vedere infrastructural a corpului de experți și a colaboratorilor fundației, am dezvoltat un sistem informatic de baze de date interne, accesibile prin internet;
- Perfecționarea personalului a fost o preocupare importantă și în anul 2002, fiind organizate în acest sens cursuri de engleză și de informatică personalizate pentru angajații permanenți și colaboratorii fundației.

Acoperire regională în 2002

Deschidere spre viitor

Directii strategice de dezvoltare

Luând în considerare faptul că nivelul de dezvoltare al societății românești este cu mult sub standardele Uniunii Europene, unde România urmărește să se integreze, noi acționăm în sensul sprijinirii unor îmbunătățiri vizibile. Vom continua programele inițiate anterior desfășurând activități de fundraising pentru finanțarea lor. Concomitent cu dezvoltarea serviciilor de training și consultanță vom continua să identificăm soluții și propuneri în ceea ce privește îmbunătățirea performanțelor instituțiilor administrației publice locale.

Mai mult, intenționăm să ne continuăm activitățile, simultan cu realizarea de cercetări cu privire la rolul administrațiilor publice în dezvoltarea locală și regională, în vederea identificării nevoilor și aspectelor care trebuie îmbunătățite. Acest demers ne va permite să ne diversificăm oferta de servicii și să satisfacem mai bine nevoile grupului țintă. Ne propunem să promovăm asemenea îmbunătățiri pe lângă structurile guvernamentale responsabile, în special prin activități de advocacy.

Dezvoltare instituțională

Pentru perioada următoare Fundația Civitas a formulat următoarele direcții de dezvoltare:

- Realizarea de legături mai strânse cu mediul academic, în vederea implementării de tehnici de lucru inovative în cadrul activităților curente derulate în cadrul Fundației Civitas;
- Continuarea extinderii ariei de desfășurare a activităților Fundației. Această extindere urmărește o prezență mai activă atât în plan intern cât și în plan extern, fiind orientați în special către parteneri din Europa de Sud-Est;
- Încheierea de noi parteneriate durabile, în special cu organizații din Uniunea Europeană, cu scopul de a contribui la creșterea capacității administrației publice locale din România prin transmiterea de informații și „know-how” din experiența Uniunii Europene.

Principiul strategic de bază, pe care îl vom urmări în următoarea perioadă este:

Funcționarea Fundației Civitas într-un sistem deschis.

Funcționarea într-un astfel de sistem presupune existența următoarelor premise:

- facilitarea participării în cadrul programelor Fundației a unui număr cât mai mare de specialiști cu scopul de a genera producția de idei și modele de acțiune;
- în cadrul acestui sistem, specialiștii vor avea posibilitatea de a materializa acele inițiative care pot contribui la dezvoltarea și afirmarea lor în plan profesional, contribuind în același timp direct sau indirect la realizarea obiectivelor noastre;
- nu în ultimul rând ne propunem ca prin implementarea acestui sistem de lucru să putem oferi beneficiarilor și partenerilor noștri programe și soluții eficiente la problemele cu care aceștia se confruntă, cu sprijinul unor specialiști cu un nivel ridicat de expertiză în domeniile pe care aceștia le solicită.

Considerăm că atingerea obiectivelor strategice propuse poate fi realizată plecând de la:

- relații de parteneriat bine fondate;

- un sistem administrativ și de management transparent și bine pus la punct;
- experiențele pozitive acumulate de-a lungul anilor și capacitatea de management deja existentă;
- dinamismul, flexibilitatea și capacitatea de adaptare specifică organizației noastre.

Fundația Civitas propune beneficiarilor și partenerilor un sistem de colaborare deschis și dinamic care să contribuie atât la formarea unor legături directe între specialiști din domeniu și reprezentanții autorităților publice, cât și la realizarea practică a cât mai multe inițiative și idei novatoare venite din partea acestora.

Obiectivul nostru este ca toți cei care intră în contact cu Civitas să asocieze numele Fundației cu activități de calitate, eficiență și transparență la standarde ridicate.

Principiul strategic de bază
pe care îl vom urmări
în următoarea perioadă este:
funcționarea Fundației Civitas
într-un sistem deschis.

Echipa&Board

Corpul de Curatori

Gábor KOLUMBÁN – președinte

Péter ECKSTEIN KOVÁCS

Gyula BARA

Dr. Péter ANDRÁS

Csaba HAJDÓ – director executiv

e-mail: csaba@civitas.ro

Echipa biroului din Cluj:

Márton BALOGH – director de programe

e-mail: marton@civitas.ro

Enikő Andrea PÁSZTOR – șef birou

e-mail: peniko@civitas.ro

Sorin RADU – coordonator proiect

e-mail: sorin@civitas.ro

Ioan HOSU – coordonator proiect

e-mail: john@civitas.ro

Ramona BERE – coordonator proiect

e-mail: ramona@civitas.ro

Ana DÂMBU – coordonator proiect

e-mail: ana@civitas.ro

Márta ORBÁN - asistent administrativ

e-mail: omarta@civitas.ro

Echipa biroului din Odorheiu Secuiesc:

ăvesjeiantés | annualreport | raport anual 25

Árpád ORBÁN – director regional

e-mail: orban@udvph.ro

Zoltán FLEISZ - director de programe

e-mail: zfleisz@kabelkon.ro

István MIHÁLY – coordonator proiect

e-mail: istvanm@udvph.ro

Zsófia SZENTE – șef birou

e-mail: szentezsofia@hotmail.com

Jolán Erika ÜLKEI – asistent proiect

e-mail: erika@udvph.ro

Mária Magdolna BÁLINT – asistent proiect

e-mail: marika@udvph.ro

Ferenc ILYÉS – consultant

e-mail: beno@udvph.ro

Csaba SIMÓ – consultant

e-mail: csubakk@udvph.ro

Attila SZABÓ – consultant

e-mail: attila_s@udvph.ro

Emőke MELLES – asistent administrativ

e-mail: mellesemoke@freemail.hu

Steve BERGMAN – voluntar Peace Corp

e-mail: civitas.udv@knet.ro

Facilitatori Comunitari:

Adriana SECHII – comuna Cătina

e-mail: adrianasechii@yahoo.com

Silviu COSTIN – comuna Mociu

e-mail: silviu1182@post.ro

Mihály MÁTYÁS PÉTER – comuna Săvădisla

e-mail: mpmihaly@freemail.hu

Gheorghe POPA – comuna Mărgău

e-mail: ghitapopa2003@yahoo.com

Cosmina Livia ANDREICA – comuna Mihai Viteazu

e-mail: cosmina_202003@yahoo.com

Meda HARAN – comuna Sic

e-mail: haranmeda@yahoo.com

Daniel CRĂCIUN – comuna Șieu

e-mail: dsieubn@yahoo.com

Monica CHIRPAC – comuna Teaca

e-mail: monica8tfc@yahoo.com

Grigore MUREȘAN – comuna Feldru

e-mail: grigmuresan@yahoo.fr

Hajnalka KÁNTOR – comuna Braniște

e-mail: kantorh@yahoo.com

Raport financiar

I. Venituri

Venituri din activități din 2001 și continuate în anul 2002

Perioada de desfășurare a proiectului	Titlul proiectului	Sursa finanțării	Buget în euro pentru 2002
2001-2002	Investigarea statusului tinerilor din sud-estul Europei și atitudinea lor față de procesul de integrare europeană	Citizens Pact for South Eastern Europe	12.642,0

Venituri contractate în anul 2002

2002	Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local	Phare ACCESS Microproiecte, linia de buget B7-500	26.618,0
2002	Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local	Fundația Új Kézfogás (UKK)	3.800,0
2002	Dezvoltarea regională în cadrul proiectului „Harta actorilor și problemelor aderării României la Uniunea Europeană”	Fundația pentru o Societate Deschisă	3.850,0
2002-2003	Facilitator comunitar program pilot în județele Cluj și Bistrița-Năsăud	Phare 2000 Coeziune economică și socială RO-0007.02.01	29.420,0
2002-2003	Birou de consiliere pentru Cetățeni din Municipiul Odorheiu Secuiesc (BCC)	Phare - RO.0004.02.01/01	26.036,0
2002	Promovarea liderilor comunității rome (Promoting leaders of the roma community)	World Bank Office, Romania – International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)	1.902,6
2002	Program de cercetare „Relații transfrontaliere”	MTA Regionális Kutatási Központ	1.030,0
2002	Suport financiar acordat pentru elaborarea proiectului „Agroturism și dezvoltare microregională în cadrul programului inițiative de dezvoltare locală”	Fundația Carpatica	588,74
2002	Participarea Fundației Civitas la conferința rețelei Bosphorus	Phare – Rețele Europene	3.350,0
2002	Alte venituri și donații		6.309,0
	Total		115.546,34

II. Cheltuieli

Cheltuieli efectuate prin proiecte derulate în anul 2002

2001-2002	Investigarea statusului tinerilor din sud-estul Europei și atitudinea lor față de procesul de integrare europeană	Citizens Pact for South Eastern Europe	12.642,0
2002	Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local	Phare – ACCESS Microproiecte	26.618,0
2002	Implicarea comunităților în managementul de mediu la nivel local	Linia de buget B7-500	3.800,0
2002	Dezvoltarea regională în cadrul proiectului „Harta actorilor și problemelor aderării României la Uniunea Europeană“	Fundația Új Kézfogás (UKK)	3.850,0
2002-2003	Facilitator comunitar program pilot în județele Cluj și Bistrița-Năsăud	Fundația pentru o Societate Deschisă	4.853,0
2002-2003	Birou de consiliere pentru Cetățeni din Municipiul Odorheiu Secuiesc (BCC)	Phare 2000 Coeziune economică și socială RO-0007.02.01	13.018,0
2002	Promovarea liderilor comunității rrom (Promoting leaders of the roma community)	Phare - RO.0004.02.01/01	1.902,6
2002	Program de cercetare „Relații transfrontaliere“	World Bank Office, Romania – International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)	1.030,0
2002	Participarea Fundației Civitas la conferința rețelei Bosphorus	MTA Regionális Kutatási Központ	3.350,0
2002	Suport financiar acordat pentru elaborarea proiectului „Agroturism și dezvoltare microregională în cadrul programului inițiative de dezvoltare locală“	Phare – Rețele Europene	588,74
2002	Alte venituri și donații	Fundația Carpatica	6.309,0
	Total		77.961,34

Fonduri rămase pe anul 2003 din proiecte începute în anul 2002

Anul	Titlul proiectului	Sursa finanțării	Buget în euro rămas ptr 2003
2002-2003	Facilitator comunitar program pilot în județele Cluj și Bistrița-Năsăud	Phare 2000 Coeziune economică și socială RO-0007.02.01	24.567,0
2002-2003	Birou de Consiliere pentru Cetățeni din Municipiul Odorheiu Secuiesc (BCC)	Phare 2000 Dezvoltarea Societății Civile RO.0004.02.01/01	13.018,0
	Total		37.585,0